

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 07 Ağustos 2012
Sayı: 5078

9794

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.07.08.2012

Prof. Dr. Hülya GÜVEN
CHP İzmir Milletvekili

Bakanlar Kurulu'nun 1/8/2012 tarihli ve 28371 sayılı Resmî Gazetede 18, 5/8/2012 tarihli ve 28375 sayılı Resmî Gazetede ise 14 olmak üzere toplam 32 “acele kamulaştırma” kararı yayınlanmıştır.

Kararlar ile birçok HES projesi ve Termik Santral için Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'na (EPDK), Kentsel Dönüşüm ve Yenileme projeleri için bazı belediyelere, Baraj Tipi Hidroelektrik Santraller (HESler) için ise Devlet Su İşleri'ne (DSİ) ‘acele kamulaştırma’ yetkisi verilmiştir.

Bilindiği gibi 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesinde “3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın **(Değişik ibare: 24/4/2001 - 4650/15 md.)** 10 uncu madde esasları dairesinde ve 15 inci madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına **(Değişik ibare: 24/4/2001 - 4650/15 md.)** 10 uncu maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir. Bu Kanunun 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen hallerde yapılacak kamulaştırmalarda yatırılacak miktar, ödenecek ilk taksit bedelidir.” denmektedir

27 nci madde kapsamında “acele kamulaştırma” uygulanmasının mülkiyet hakkına ağır tehditler yönelttiği için savaş gibi olağanüstü koşullarda uygulanabileceği öngörülmüştür.

Ancak Bakanlar Kurulu'nun aldığı “acele kamulaştırma” kararları, HES, kentsel dönüşüm, baraj, kara ve tren yolu yapılması gibi gerekçelere dayandırılmıştır.

Ek olarak 5/8/2012 tarihli haberlerde iktidarınız öncesi maddenin biri 1986 yılı ve diğeri 1992 yılı olmak üzere iki kez kullanıldığı, bu güne kadar alınan 182 “acele kamulaştırma” kararının 180 inin iktidarınız döneminde alındığı, 2007 yılının Temmuz ayından 5/8/2012 tarihine kadar 162 “acele kamulaştırma” kararı alındığı, bu kararların sayılarının giderek artarak 1/1/2012-5/8/2012 tarihleri arasında 75 e ulaştığı, sadece 2012 yılının Haziran ayı ile 5/8/2012 tarihleri arasında 46 karar verildiği yer almıştır.

03/8/2012 tarihli haberlerde Tunceli Peri Suyu Enerji İletim Hatlarıyla ilgili olarak açılan davada Bakanlar Kurulunca EPDK'na verilen yetkinin “yetki devri” niteliğinde olması

nedeniyle Danıştay tarafından Bakanlar Kurulu kararının yürütmesinin durdurulduğu, bu nedenle bu kez Bakanlar Kurulunca her proje için ayrı karar tahsis edildiği, Bakanlar Kurulu'nun Danıştay'ın 'yetki devri' ile ilgili 'yürütmeyi durdurma kararı'nı dikkate almayarak yetkiyi sadece EPDK'na değil, DSİ ve bazı belediyelere yeniden devrettiğine dikkat çekilmiştir.

Bu kapsamda açılan 120 nin üzerindeki davada 100 ün üzerinde yürütmeyi durdurma ve iptal kararı çıktığı, kararlarda bu projelerin açıkça hukuka, kamu yararına, anayasaya, kanunlara, uluslararası anlaşmalara, akla ve bilime aykırı olduğu ortaya konmuştur.

“Acele kamulaştırma” kararının uygulanacağı alanlardan biri de HES kurulması planlanan bölgelerdir. Yakında sayıları 2000 e ulaşması beklenen HES projelerinin, sayısının hızla artmasının beklendiği “acele kamulaştırma” kararları kapsamında çok sayıda köylünün yaşam alanını yok edeceği şimdiden aşikârdır.

26/6/2003 tarihli ve 25150 sayılı ‘Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’ ile su kaynaklarının kullanımı elde edilen lisansa göre 49 seneye kadar varan sürelerle özel sektöre devredilmektedir.

Bu kapsamda;

1. İstisnai durumlarda ve özenli kullanılması gereken 2942 sayılı Kanun’un 27 nci maddesi, iktidarınızda yasa ile öngörülmemiş alanlarda amacı dışında genelleştirilen bir madde haline dönüşmemiş midir?

2. Bakanlar Kurulu’nun “acele kamulaştırma” kararları kapsamında taşınmaz sahiplerine cüzi bedeller ödenerek taşınmazlarından derhal terk ettirilmeleri, köylülerimizi zorunlu göçe tabi tutmak değil midir? “Acele kamulaştırma”lardan kaç köyümüz etkilenecektir?

3. “Acele kamulaştırma” kapsamında değerinin çok altında bir bedelle mülksüzleştirilecek taşınmaz sahiplerinin tazminat davası açmaları durumunda kazanacakları tazminat miktarına ilişkin bütçe ayrılmış mıdır? Bu çapta bir kamulaştırmanın neden olabileceği tazminat davalarının maliyeti ne olacaktır? Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine sonuçlanacak davalarda taşınmaz sahiplerine ödenecek tazminat miktarı Türk vergi mükelleflerinin devletine ödediği vergilerden karşılanacağına göre, “acele kamulaştırılacak” HES alanları ise özel sektör kullanımına devredileceğine göre, bu kamulaştırma kamu yararına mıdır?

4. “Acele kamulaştırma”larda Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu güne dek hak sahiplerine kaç Türk Lirası tazminat ödemiştir?

4. Enerji Bakanı Sayın Taner Yıldız’ın Kayseri Milletvekili Sayın Dr. Mehmet Şevki Kulkuloğlu’nun soru önergesine gönderdiği 17 Ocak 2012 tarihli ve B.15.0.SGB.02.610-115 sayılı cevabi yazıda "Ülkemizde elektrik enerjisi açığı bulunmamakta olup, TEİAŞ Genel Müdürlüğü projeksiyonlarına göre, 2012 yılında tahmin edilen talebin yanı sıra 35.7 milyar kWh elektrik enerjisi üretim imkânı daha bulunmaktadır." ifadeleri yer alırken, HES lere alan yaratmada Bakanlar Kurulu’nun aceleci davranmasının gerekçeleri nelerdir? Yüzlerce yürütmeyi durdurma ve iptal kararı bulunuyorken, yargı kararları hiçe sayılmış olmuyor mudur?